

An aerial photograph of Uppsala Cathedral, a large red brick Gothic church with two prominent dark green spires topped with crosses. The cathedral is set against a sunset sky with soft orange and blue clouds. The surrounding city of Uppsala is visible in the background. A semi-transparent blue circular graphic, resembling a stylized 'A' or a network node, is overlaid on the bottom right of the image.

Handlingsprogram

Moderaterna i Uppsala kommun

Förord

Vi vill bygga ett rättvist Uppsala där ansträngning alltid lönar sig och där människor får möjlighet att forma sina egna liv.

Uppsala är en fantastisk kommun men här går utvecklingen åt fel håll. Allt fler Uppsalabor som går till jobbet varje dag känner att de får allt mindre tillbaka. Efter 12 år med Socialdemokraterna vid makten ser vi ett Uppsala där skolresultaten sjunker, framkomligheten försämras och omsorgen brister. Familjer upplever att livspusslet blir svårare att lägga – trots att de gör rätt för sig och bidrar till vårt gemensamma samhälle.

Vänsterpartiernas miljarder till spårväg sker på bekostnad av välfärdens kärna. Det är inte rättvist. Vi vill bygga ett tryggt Uppsala med mer grönska och fler småhus. Vi står på uppsalabornas sida. Politiken måste prioritera för en bättre morgondag och därför vill vi moderater säkerställa att skolresultaten ska upp, skatten ned och otryggheten bort. Allt för många upplever att kommunen inte längre levererar det som är dess kärnuppdrag. När människor inte känner trygghet i sin vardag, när barn inte får det stöd de behöver i skolan och när äldre inte får den värdiga omsorg de förtjänar, då har något gått fel. Problemen har varit tydliga länge, men det politiska ledarskapet har inte förmått att vända utvecklingen.

Det som ska vara kärnan i välfärden – skolan, förskolan och omsorgen – fungerar inte tillräckligt bra för alla. Elever som vill lära sig får inte alltid den studiero de behöver. Barn som behöver stöd fångas inte upp i tid och våra barn når inte sin fulla potential. Äldre som arbetat ett helt liv möts inte alltid av den trygghet och värdighet de har rätt till. Samtidigt fattas beslut som försvårar vardagen, med dyra prestigeprojekt som spårväg och felprioriteringar som tränger undan det viktigaste.

Detta är konsekvensen av ett långvarigt socialdemokratiskt styre som tappat fokus på det som betyder mest för vanliga människor. Men det behöver inte vara så. Uppsala förtjänar en ny riktning – ett politiskt ledarskap som sätter uppsalabornas vardag först och som ser till att varje skattekrona används ansvarsfullt.

För att bygga ett rättvist Uppsala måste hindren som begränsar människor rivas. Den som anstränger sig ska kunna lita på att samhället fungerar. Vi vill ha ett tryggare, trevligare och mer framkomligt Uppsala – där livspusslet går ihop, där välfärdens kärna prioriteras och där framtidstron växer. Ett Uppsala där alla barn ser sina föräldrar gå till jobbet.

Detta är Moderaternas valmanifest – för ett rättvist Uppsala.

Therez Almerfors
Kandidat till kommunstyrelsens ordförande

Innehållsförteckning

Förord	2
Ett tillgängligt Uppsala som växer hållbart	4
Trädgårdsstad och egna hem i hela Uppsala	4
Trafik och transporter i innerstaden	6
Innerstaden och åstråket	8
Kransorterna	9
Ett Uppsala i tillväxt: Starkare arbetslinje, ett gott företagsklimat och en hållbar ekonomi	10
Ett trivsamt, hälsosamt och kulturrikt Uppsala	15
En aktiv och inkluderande idrott	17
Ett ansvarstagande Uppsala: Hållbar livsmiljö genom utveckling och innovation	19
Lärdomsstaden Uppsala: En trygg och kvalitativ skola för varje elev	23
En värdig omsorg och ett sammanhållet Uppsala	27
En förvaltning att lita på	30
Välfärd av hög kvalitet och god service	30
En trygg socialpolitik och en väg tillbaka	34
Reformbank	36

Ett tillgängligt Uppsala som växer hållbart

Idag har 250 000 människor valt att kalla Uppsala för sin hemstad. När Uppsala utvecklas ska det ske med utgångspunkt i de som bor-, verkar och lever här. Såväl kommunens service som hur staden planeras för framtiden.

Vi tror på tillväxt. Det skapar mer dynamiska samhällen med möjlighet för utbyte mellan människor, ökade skatteintäkter och en tryggare och en trevligare stad. Det innebär dock inte att tillväxt ska likställas med befolkningsökning då det riskerar att leda till otrygga och obalanserade samhällen. En stad med tillväxt kräver eftertänksamhet för att resultatet ska leda till fler arbetstillfällen, en mer kvalitativ välfärd och en miljö som attraherar kvalificerad arbetskraft. En stadsplanering som främjar trivsel, trygghet och tillgänglighet för handel och mobilitet är därför överordnat ensidig förtätning och kall invånarstatistik. Som invånare ska man vilja bo i sitt lokalsamhälle och känna engagemang och stolthet över Uppsala och sitt område – inte utanförskap eller en känsla av tvång. Stadsbyggnadens fokus bör ligga på att skapa trevliga och trygga områden snarare än att skapa en enformig mix av boendeformer eller att bygga sönder och vända upp och ned på fungerande bostadsområden.

Trädgårdsstad och egna hem i hela uppsala

Vi vill bygga en trygg, attraktiv och fungerande stad. Därför börjar vi med en vision, inte med en siffra eller en transportlösning.

Villaliv och eget, ägt boende är starka preferenser som lyfts när Uppsalas unga generation berättar om hur de vill bo. Andelen som vill bo i småhus är även fortsatt hög i högre ålder. I dagens Uppsala finns således en stor skillnad mellan vad som byggs och vad som efterfrågas. Genom att bygga fler småhus och egna hem skapas också flyttkedjor, där hushåll kan ta nästa steg i livet och samtidigt frigöra bostäder för andra. På så sätt kan fler få tillgång till en bostad som passar deras behov, utan att enbart förlita sig på nyproduktion.

Det finns flera exempel på ogenomtänkt och dåligt fungerande stadsbyggnad som vuxit fram under de senaste åren som kommit att bli skyltfönstret för den "spårvagnsstad" som riskerar att besannas i södra Uppsala. När vissa områden nu klassats som utsatta av polisen är det dags att tänka om. I stället för att bygga problemområden som man sedan måste rädda bör man bygga rätt från början. Därför är det nu dags för en omstart för Uppsalas tillväxtplaner.

Trädgårdsstaden har fallit i vanrykte då alltför många exploatörer och stadsplanerare tillåtit sig glida på sanningen och kallat höghusområden med enstaka träd, likt Bäcklösa och den planerade Sävjanoden för "trädgårdsstäder". För att rätta de senaste årens byggmisslyckanden behöver vi tillbaka till Trädgårdsstadens grundidéer som kombinerar stadens bekvämlighet med landsbygdens grönska. Platser som Gamla Enskede, Ålsten i Bromma, eller Södra Ängby där de täta delarna har två till tre våningar och egna hem i form

Moderaterna vill att:

- Stadsutvecklingen ska främja trädgårdsstadsprincipen. Byggandet i södra Uppsala ska inriktas mot trygga trädgårdsstäder och egna hem. Såväl även i fler delar av Uppsala.
- Bebyggelse ska prioritera trivsel och tillgänglighet framför täthet.
- Grönområden aldrig ska vara mer än en kort cykeltur bort.

Trafik och transporter i innerstaden

Tillgängligheten i ett samhälle är en grundläggande del av den kommunala servicen och knyter ihop kommunens olika noder. Allteftersom Uppsala växer ökar konkurrensen om det begränsade utrymmet vi har på våra vägar, gator och torg. Behovet av transporter kommer alltid att finnas, men planeringen behöver ett helhetsperspektiv om man ska uppnå ett tillgängligt och transporteffektivt samhälle.

Innerstaden är redan idag tungt trafikerad med ett vägnät som ska hantera allt fler fordon och människor. I Uppsala avlastas detta genom ett främjande av cykelstaden. Ju fler vi är som cyklar, promenerar eller reser kollektivt, desto mer kan vi avlasta trafiknätet och öka tillgängligheten. Alternativa färdssätt ska dock inte ses som ett motsatsförhållande till bilen – ett färdmedel som kommer vara en självklar del av stadsbilden även framöver. Som uppsalabo ska man ha rätt till rörelsefrihet, och det ska kommunen underlätta för, oavsett transportmedel. På landsbygden och i kommunens kransorter är bilen ofta en nödvändighet i brist på godtagbara alternativ.

Möjligheten att åka bil i stadskärnan är nödvändigt för många uppsalabor, men det bidrar också till ökad trängsel. Genom att minska onödig trafik kan gaturummet användas mer effektivt och ge plats åt fler människor, cyklister och kollektivtrafik. Idag har en stor andel av trafiken i innerstaden inte nödvändigtvis innerstaden som måldestination. I avsaknad av en komplett ringled och alternativa vägar tvingas många att använda innerstaden som genomfart vilket ökar trycket på vägnätet och påverkar framkomligheten. För att underlätta framkomligheten behöver vägnätet ta höjd för detta och erbjuda legitima alternativ.

För att ytterligare minska trängseln i centrala Uppsala är det viktigt att kunna ställa ifrån sig bilen utan att tillgängligheten till stadskärnan upplevs som sämre. Tillgång till bra pendlarparkeringar i kransorterna är avgörande för ett tillgängligt resande där man kopplar ihop olika färdssätt till ett smidigt system. Den som vill eller måste parkera i centrum ska tillgodoseas med en genomtänkt trafikledning och god tillgång till parkeringar. Detta i kombination med annan mikromobilitet säkerställer att den som vill resa kollektivt får resan till och från hållplatser tillgodosedd.

Moderaterna vill:

- Utredda och bygga en fullständig ringled runt stan.
- Utveckla cykelnätet för bättre framkomlighet där det passar.
- Gör det enkelt att parkera i centrum såväl som i utkanten. Garantera fler centrumnära infartsparkeringar och en välfungerande anvisning till parkeringar i centrum.
- Införa ett ordentligt park and ride-system för stadens norra, södra, östra och västra infarter.
- Införa differentierad boendeparkeringstaxa och behåll möjligheten att betala dygnsvis.

I takt med utvecklingen av Uppsala och den växande befolkningen ställs det krav på en förstärkt och kapacitetsstark kollektivtrafik. Närheten till Arlanda och Stockholm innebär att bättre tågförbindelser har en avgörande betydelse för Uppsalas utveckling och möjligheter locka arbetstillfällen, företag, och kapital. Fyrspårsavtalet med staten är positivt för både tillväxt och tillgänglighet. Det förbättrar livspusslet för de uppsalabor som har sin arbetsplats söder om Uppsala. Avtalet kräver att kollektivtrafiken på sikt behöver förstärkas för att täcka in ett ökat transportbehov som följer av att nya bostäder ska byggas. Det behöver dock inte vara synonymt med spårväg.

Moderaternas vision för södra Uppsala innebär att spårvägen är onödig och är en trafiklösning som söker sin fråga. Planerna som idag finns för spårvägen riskerar att skuldsätta uppsalaborna i många generationer framöver och låser in staden i en otrygg och oflexibel utveckling.

Som alternativ till spårvägen förespråkar Moderaterna prioriterade busskorridorer med hög framkomlighet genom stadens centrala delar. Där har bussarna egna körfält och kan skapa snabba anslutningar till knutpunkter – men också en möjlighet att byggas ut efter behov. Tillsammans med förbättrade cykelstråk, gångvägar och trygga övergångar skapas ett sammanhängande nät som gör det enkelt och attraktivt att välja hållbara alternativ framför bilen. Genom att integrera dessa transportslag med stadens planering kan nya bostadsområden och arbetsplatser byggas nära kollektivtrafik, vilket både minskar trafikbelastning och ger plats för en levande och varierad stadsmiljö.

Moderaterna vill:

- Ersätta planerna på spårväg med prioriterade busskorridorer med egna körfält och signalprioritet.
- Möjliggöra för kapacitetsstark kollektivtrafik i fler riktningar som bättre binder ihop stadens noder.
- Säkerställa "hela resan"-perspektivet med transportlösningar som avhjälper varandra genom smidiga förbindelser och mikromobilitet.
- Öppna upp Islandsbron för biltrafik för ökad framkomlighet.

Innerstaden och åstråket

En långsiktigt hållbar stadsutveckling kräver också en tydlig innerstadsstrategi. Uppsala behöver en levande, trygg och attraktiv stadskärna där handel, kultur och mötesplatser kan blomstra. Det handlar om att skapa miljöer där människor vill stanna kvar – inte bara passera igenom. Gångator och torg ska vara rena och välskötta, belysning och trygghetsåtgärder ska ge en säker vistelse, även under kvällstid. Vi ser framför oss en innerstad som stärker sin roll som hela kommunens hjärta, där det finns plats både för vardagens ärenden och för upplevelser såsom kultur, idrott, rekreation och möten samt ett pulserande klubb- och restaurangliv som lockar besökare från hela regionen.

En del av detta är att utveckla å-stråket till en mer sammanhängande, attraktiv och trygg miljö. Fyrisån är en av Uppsalas största tillgångar, men utnyttjas inte fullt ut som stadens naturliga pulsåder. Å-stråket kan bli en plats där Uppsalaborna möts, rör sig och trivs. Promenadstråk, platser att slå sig ner, serveringar och grönområden som samspelar för att skapa både rekreation och ökad trygghet. Belysning, aktivitet och närvaro av människor skapar en miljö där fler uppsalabor kan känna sig välkomna, även under kvällstid, och där ån verkligen blir en samlande plats för hela staden.

Moderaterna vill:

- Gör ett omtag i innerstadsstrategin för en mer levande stadskärna.
- Fortsätt vidga gångstråket längs Fyrisån så att tillgången till å-rummet blir tryggare, trevligare och tillgängligare.
- Se över möjligheterna till fler city-nära badplatser.
- Ta ett gediget omtag kring Uppsalas torg. Renovera torgen som mötesplatser med mer grönska och plats för uteserveringar och scener.
- Värna ett ökat byggande i klassisk arkitektur.
- Stoppa genomfartstrafik på Dragarbrunnsgatan och gör Kungsgatan mer tillgänglig.
- Skapa trygga, trivsamma torg

Kransorterna

Utvecklingen får inte enbart fokusera på stadskärnan. Kransorterna är en viktig del av Uppsalas identitet och rymmer stor tillväxtpotential. Genom att stärka service, kollektivtrafik och lokal infrastruktur kan de erbjuda attraktiva alternativ för både boende och företagande. Detta skapar en jämnare befolkningstillväxt och minskar trycket på innerstadens bostadsmarknad och infrastruktur. För att möta bostadsbehovet och stimulera näringslivet behöver kommunen samtidigt frigöra fler byggklara tomter, det vill säga attraktiva lägen för bostäder och verksamheter med fullt servad kommunal infrastruktur. Strategiskt placerade och välplanerade kan fler av dessa tomter locka investeringar, skapa fler arbetstillfällen och bidra till en varierad stadsmiljö. Här krävs en aktiv markpolitik och tydlig prioritering för att säkerställa långsiktig nytta och hållbar tillväxt. En del av denna markpolitik är också att veta när och var man inte ska bygga – att värna värdefull åkermark och säkerställa att den används för livsmedelsproduktion och biologisk mångfald. I en situation där omvärlden blivit osäker och kraven på en god beredskap är högre ska inte sådan mark exploateras.

Moderaterna vill:

- Utveckla kransorterna genom attraktiv bebyggelse med fokus på trygghet, trivsel och god service.
- Planera för fler byggklara tomter i Uppsala.
- Håll vägnätet i gott skick och stärk kommunens arbete med halkbekämpning.
- För en aktiv markpolitik som prioriterar långsiktig nytta och hållbar tillväxt.
- Värna värdefull åkermark – bygg inte på mark som behövs för livsmedelsproduktion och biologisk mångfald.
- Verka för en moderniserad klassning av åkermark. Idag är många mindre ytor klassade som åkermark trots att de inte är bruksbara. Dessa är ofta mycket lämpliga som tomtmark och där behöver bygglov underlättas.

Uppsala står inför stora möjligheter – men också viktiga vägval. Genom att planera för en tillväxt som är långsiktigt hållbar, där trivsel, trygghet och tillgänglighet går före ogenomtänkt förtätning, kan vi bygga en stad som fungerar för alla. Ett Uppsala som växer i takt med Uppsalabornas behov. Med rätt prioriteringar kan vi skapa en stad där det är enkelt att ta sig fram, med närhet till grönska och ett Uppsala som skapar stadsglädje. Så lägger vi grunden för ett tryggt, trevligt och tillgängligt Uppsala som fungerar för alla.

Ett Uppsala i tillväxt: Starkare arbetslinje, ett gott företagsklimat och en hållbar ekonomi

Grundvalen för vårt välbefinnande, vår ekonomi och den välfärd som kommunen erbjuder är att människor varje dag ställer klockan, vaknar och går till jobbet. Det är bara genom att få fler människor i arbete som den kommunala verksamheten kan överleva och utvecklas.

Med en unik kombination av akademisk spetskompetens, närhet till och kommunikationer inom mälardalsregionen och Arlanda, har Uppsala som kommun alla förutsättningar att vara i topp vad gäller företagsklimat, tillväxt och innovation. Som kommun har Uppsala fortfarande en stor outnyttjad potential på flera av dessa områden. Vägen dit börjar med synen på arbetslinjen och företagande.

Uppsala kommun har under flera år placerat sig nära botten i Svenskt Näringslivs årliga ranking av företagsklimat. Den visar att dagens kommunorganisation saknar perspektivet av att ytterst vara en serviceorganisation, för såväl Uppsalabor och de som verkar i kommunen. Det är i grunden en kulturfråga, men påverkar såväl regeltillämpning som myndighetsutövning i stort. Uppsala kommun skulle inledningsvis kunna börja med att i målsättningar jämföra sig med Sveriges bästa eller mest effektiva kommuner under olika serviceområden som ett steg i denna process.

Därtill är trygghet en grundläggande förutsättning för ett gott företagsklimat. Företagare måste kunna driva sin verksamhet utan oro för stölder, skadegörelse eller hot. Här har kommunen ett tydligt ansvar att samverka med polis och näringsliv, samt att i större utsträckning använda förebyggande verktyg såsom kameror och tillgång till väktartjänster som en del av ett långsiktigt trygghetsarbete.

Det måste bli enklare att vara Uppsalabo och företagare, något som kommunen har stor rådighet över. Genom att minska regelbördan, sänka avgifter och skapa snabba och rättssäkra tillståndsprocesser stärks förutsättningarna för att lyckas.

Moderaterna vill:

- Stärka företagsklimatet generellt, i både staden och på landsbygden. Uppsala ska vara topp 50 i Sverige.
- Minska regelbördan för företag, stora som små.
- Att Uppsala kommun ska ha en väg in för företag. Inför företagslotsar som kan ge skräddarsydd service och navigering i kommunala tillståndprocesser.
- Säkerställa snabb och rättssäker handläggning genom ökad digitalisering. Inför servicegarantier för handläggning.
- Se över möjligheterna för enskilda handläggare att avslå, förelägga eller förbjuda på delegation.
- Jobba aktivt och systematiskt med att förbättra kommunorganisationens attityd till företagande.
- Stärka tryggheten för företag genom att inkludera näringslivet i det brottsförebyggande arbetet och genom direkta brottsavvärande insatser.

Ett bra företagsklimat kan i sig göra mycket för att stärka attraktionskraften att flytta till eller starta företag i Uppsala, men kan bli ännu bättre genom att arbeta proaktivt med frågor som rör entreprenörskap och innovation. Uppsala bedriver redan idag ett flertal projekt med detta syfte, exempelvis Uppsala Innovation Centre och Klimatprotokollet, som både stimulerar innovativt företagande och erbjuder testbäddar för innovativa idéer, lösningar och teknik.

Innovation växer emellertid inte på träd. Den kräver snarare stort engagemang och inte minst människor som har kompetensen och verktygen att omsätta en idé till verklighet. Med två toppuniversitet i Uppsala så finns här alla förutsättningar, men det finns trots det mer att göra. Trots en positiv tillströmning av invånare de kommande åren förlorar Uppsala en stor mängd kompetens till följd av att vissa väljer att inte bo kvar i Uppsala efter studierna. Detta beror på ett antal faktorer, inte minst kommunalskatten som är för hög och slår sönder incitamenten att bo, verka och jobba i Uppsala, såväl som att sänkt skatt i grunden är en fråga om rättvisa.

Kompetensförsörjning är viktig i alla nivåer och sektorer i arbetsmarknaden, där även låg och medelkvalificerade yrken behöver kompetent och kvalificerad personal. Här har både en kvalitativ vuxenutbildning och SFI en viktig roll att fylla. För att premiera kvalitet i dessa, såväl som i andra verksamheter, bör utmanarrätten återinföras med fokus på kvalitet, resultat och god service.

Kompetensförsörjning är viktig i alla nivåer och sektorer i arbetsmarknaden, där även låg och medelkvalificerade yrken behöver kompetent och kvalificerad personal. Här har både en kvalitativ vuxenutbildning och SFI en viktig roll att fylla. För att premiera kvalitet i dessa, såväl som i andra verksamheter, bör utmanarrätten återinföras med fokus på kvalitet, resultat och god service.

Moderaterna vill:

- Sänka kommunalskatten.
- Utveckla Uppsalas samarbeten med universitet och näringsliv genom innovationshubbar, pilotprojekt och smarta testbäddar.
- Stärka den lokala arbetsmarknaden för att behålla kompetens i Uppsala.
- Införa kvalitetsincitament inom vuxenutbildning och SFI och gör den yrkesinriktad.
- Kartlägga näringslivets framtida kompetensbehov med tyngdpunkt på yrkesutbildningar och dimensionera yrkes- och vuxenutbildningen för att möta behoven.
- Stärka arbetet med ung företagsamhet och möjliggör för alla gymnasieelever att driva UF-företag.
- Införa krav på godkända betyg, CV och personligt brev för kommunala sommarjobb.
- Återinföra utmanarrätten och undersök i första hand privata alternativ för kommunal service.

Enbart utbildning är inte tillräckligt för att minska tröskeln in på arbetsmarknaden, utan behöver kombineras med ekonomiska incitament och en stolthet i egen försörjning. Tanken bakom ekonomiskt bistånd är i grunden åtråvärd som ett stöd som fångar den som faller. Dagens utformning visar sig dock bli cynisk när den låser en människa till att vara beroende av stödet i stället för en stylda och en väg tillbaka till arbetsmarknaden. Därför ska försörjningsstöd självklart förenas med både aktivitetskrav tydliga riktlinjer för biståndsbedömningen vid handläggning. Aktivitetskravet bör ha heltid som norm och kan med fördel involvera det lokala näringslivet.

Förutom tydliga riktlinjer för att minska godtycket i bedömningar bör kommunen tillämpa en nolltolerans mot fusk i sitt arbete med förebyggandet av välfärdsbrottslighet. Fusk och felaktigheter riskerar att erodera tilliten till kommunen och i längden, demokratin.

Moderaterna vill:

- Införa aktivitetskrav för försörjningsstöd, med heltid som norm.
- Involvera det lokala näringslivet i aktiveringskravet.
- Stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet genom hembesök och ett systematiskt arbete mot felaktiga utbetalningar.

Kommunala bolag är ofta praktiskt och ibland nödvändigt för att driva vissa kommunala verksamheter mer effektivt, med hög kvalitet och till lägre kostnader. Genom bolagsformen skapas möjligheter till specialisering, snabbare beslut och affärsmässig styrning – något som i slutändan gynnar både invånare och skattebetalare. Den viktigaste prioriteringen är dock att kommunen just värnar om skattepengarna och levererar största möjliga nytta och service, oavsett driftsform. Samtidigt är det moderata svaret tydligt: det finns inget egenvärde i kommunala bolag om de konkurrerar med privat verksamhet. En del av den verksamhet som idag drivs som bolag är nog inte ett kommunalt åtagande från början. Därför är det avgörande att kommunala bolag fokuserar på sitt kärnuppdrag och inte breder ut sig på områden där privat drift fungerar väl. Ibland kan målkonflikter uppstå när bolagen styrs både politiskt och affärsmässigt. Detta måste också hanteras genom tydliga roller, transparens och ansvarsfull styrning för att bolagsformen ska ge den effektivitet och nytta den är tänkt att leverera.

Synsättet om att värna om skattebetalarnas pengar sträcker sig inte enbart till synen på driftsformer, utan även till vad som är en kommunal angelägenhet överhuvudtaget och vad saker får kosta. Uppsala har under de senaste åren tagit på sig enorma skulder i samband med byggen och infrastrukturprojekt med ett tvivelaktigt nettonuvärde, det är investeringar som kan vara lockande att göra i dagsläget, men som riskerar att stå kommande generationer av uppsalabor mycket dyrt. Som Moderater tar vi ansvar för att värna skattebetalarnas intressen, även på utgiftssidan.

Moderaterna vill:

- Se över syftet och verksamhetsområdena i de kommunala bolagen för att undvika dubbelkommando och osund konkurrens.
- Slopa all kommunal verksamhet som konkurrerar med näringslivet och inför nolltolerans mot olaga stöd till enskilda.
- Förstärka branschdialoger i samband med upphandling.
- Dela upp upphandlingar i mindre bitar så även små och mellanstora företag kan delta.
- Minska uppsalabornas gemensamma låneskuld hos kommunen totalt och per invånare.

Uppsala har enorm potential – men den förverkligas inte av sig själv. För att trygga framtidens tillväxt och välfärd krävs ett nytt fokus på arbete, företagande, innovation och ansvar. Genom att stärka arbetslinjen, förbättra företagsklimatet, ta vara på den akademiska kraften och säkerställa att varje skattekrona används effektivt, kan Uppsala bli en kommun där både människor och idéer får växa. Det handlar inte om mer politik – utan om rätt politik och bättre styrning, tydligare prioriteringar och ett tydligt fokus på resultat.

Ett trivsamt, hälsosamt och kulturrikt Uppsala

En kommun och en hemort är så mycket mer än fyrkantiga rutiner som endast rymmer arbetslivet och grundläggande samhällsfunktioner. En meningsfull tillvaro som rymmer såväl kultur, hälsa och gemenskap är viktig, inte bara för den enskilde Uppsalabon, utan det stärker även ekonomin och ger hemortsglädje. Ett starkt kulturliv är tillsammans med vårt rika kulturarv något att ta vara på och ett avgörande skäl att flytta till eller bo kvar i Uppsala.

Kultur är ett levande begrepp som betyder olika saker för olika människor. Det finns ingen entydig kulturupplevelse som passar alla – och detta bör även kulturpolitiken återspegla. Moderaterna tar kampen för ett fritt kulturliv vilket innebär att kulturen ska få andas och utvecklas fritt från påverkan eller pekpinnar från det offentliga. Även om kommunen som organisation kan göra saker för att underlätta kulturlivet kan offentlig inblandning och finansiering enkelt leda till att kulturens innehåll i förlängningen blir styrd. Konst och kultur ska få provocera, men inte med prislappen. Likt anbud på en upphandling riskerar budskap inom exempelvis musik och teater att anpassas så att det ska framstå som tilltalande för det offentliga. Ju större roll det offentliga tar i kulturen desto smalare riskerar utbudet av kultur att bli. För att säkerställa såväl bredden som det fria kulturlivet behöver det finnas en god balans av kommunal och extern finansiering.

Trygga och tillgängliga bibliotek, en bra och tillgänglig kulturskola samt kultur för barn och unga är exempel på kultur som behöver finansieras med kommunala skattemedel. Likaså Uppsalas kulturarv. Men för att bredda möjligheterna till kultur för fler behövs fler privata finansieringsalternativ. Uppsala har redan idag många privata kulturarrangörer som på ett fantastiskt sätt bidrar till Uppsalas kulturella scen. Vi vill möjliggöra för fler att göra det.

Moderaterna vill:

- Renodla de kommunala kärnuppdragen inom kulturen med fokus på kultur för barn och unga och värnande av vårt kulturarv.
- Säkerställ god tillgång till bibliotek i hela kommunen, samt en trygg biblioteksmiljö.
- Kulturen ska i största möjliga mån vara fri från kommunal styrning. Förtydliga gränserna för det offentliga.
- Öka tillgängligheten till Sveriges kulturkanon så att fler kan ta del av verk, berättelser och traditioner från vårt gemensamma kulturarv.
- Öka självfinansieringsgraden inom den kommunalt subventionerade kulturen.
- Inför fler möjligheter till extern finansiering såsom crowdfunding och ökad samverkan med näringslivet.

I många avseenden är även kultur en konsumtionsvara. Samtidigt har en del kultur länge undantagits från självfinansiering i tron om att den inte annars klarar sig. Ett sådant synsätt värderar varken kulturens värde eller kvalitet särskilt högt. Som med alla andra delar av samhället så bör det finnas en förväntan att vuxna, friska, arbetande människor i huvudsak ska kunna betala för sin egen konsumtion av kultur. Därför bör den skattesubventionerade kulturen i huvudsak vara den för barn och unga. Moderaterna vill också värna vårt gemensamma kulturarv, såsom vår kulturhistoria, natur och våra hembygdsgrändar. Uppsalas kulturarv ska bevaras för framtida generationer och göras mer tillgänglig för oss som finns här idag.

Samma princip för kommunal finansiering gäller också för idrotten. Bredden och valfriheten kan stärkas genom att stödja fler utövare än de kommunala och låta privata alternativ och civilsamhället ta mer plats.

Moderaterna vill:

- Att kommunalt stöd till kultur-och idrott ska i huvudsak prioriteras mot barn och ungdomar.
- Flytta konstmuseet från Uppsala slott till ett tillgängligt centrumläge.

Civilsamhället är en av de viktigaste pelarna i ett demokratiskt samhälle där människor av egen kraft, vilja och intresse går ihop för att skapa något större. Ett starkt civilsamhälle gör både samhällskittet och kulturen starkare, och har goda förutsättningar att blomstra i Uppsala. Civilsamhället fungerar som allra bäst när det är fritt från offentlig inverkan eller nansiering. Kommunen ska därför vara varsam med hur den stöttar civilsamhället.

Många föreningar uppbär bidrag från kommunen för att stötta verksamheten och göra den tillgänglig för fler. Det finns flera exempel där detta fungerar bra, medan andra verksamheter i vissa fall finns till endast på grund av det. Det är i vissa fall oklart hur verksamheten gynnar föreningens medlemmar, samhället och skattebetalarna. Utan granskning riskerar fundamentet för civilsamhället att urholkas vilket är skadligt för demokratin.

Moderaterna vill:

- Kommunen ska verka i enlighet med de nationella demokratireglerna för bidragsgivning till civilsamhället.
- Stoppa bidrag till föreningar som bidrar till att skapa ökad segregation eller sprider extrema budskap.
- Utvärdera verksamhetsbidragens effekt och hjälp civilsamhället att stärka sin externa finansiering.
- Förstärk demokrati-och värdegrundskraven för att erhålla kommunalt verksamhetsstöd och inför kontrollmekanismer som säkerställer att de efterlevs.
- Ta lärdom av landsbygden för att stimulera ideellt och entusiastiskt deltagande i civilsamhället.

En aktiv och inkluderande idrott

Idrotten är Sveriges största folkrörelse och en bärande del av Uppsalas gemenskap, hälsa och stolthet. Här samlas människor från alla åldrar, bakgrunder och förutsättningar för att röra på sig, utvecklas och nå sina mål – från breddidrottare till världsstjärnor. Få städer kan stoltsera med så många framgångsrika idrottare som vuxit fram ur lokala föreningar, från Friidrottens världsstjärna Mondo Duplantis till elitlag inom flera olika sporter. Dessa framgångar är inte bara individuella bedrifter, utan resultatet av ett starkt föreningsliv och ett samhälle som ger människor möjlighet att växa.

Idrotten i synnerhet utmärker sig som exempel på där civilsamhället funkar som det ska, där engagerade idrottare, lagmedlemmar, klubbar och föräldrar gör sitt för att verksamheten ska gå ihop. Detta ser man från minsta korpenlag till Uppsalas hemmaodlade världsstjärnor och elitsatsande spets. Varje sponsor, varje sålt Klubbrabattshäfte och varje samåkning till match är bevis på att kommunen i många avseenden är en överflödigt part. Det ska vi vara stolta över. Det finns dock en sak som såväl kulturevenemang, konserter, föreningsmöten, matcher och träningar har gemensamt – nämligen behovet av en anpassad plattform. I många fall kan det räcka att torgen görs mer tillgängliga.

Uppsala sitter på en otrolig uppsättning arenor, lokaler, torg och ytor som lämpar sig för idrott och kultur, samtidigt som efterfrågan på kultur, idrott och rekreation är stor och växande. Att låta folk samsas om detta på ett sätt som passar allas behov är därför ett komplext pussel att lägga. En utgångspunkt för detta måste dock vara lika villkor för alla. Detta ska gälla såväl klubbar som ändamål.

En del arenor kan, och används redan idag som multiarenor för ett brett utbud av evenemangsverksamhet, utöver idrotten. Detta är i grunden positivt då det skapar fler utrymmen för nya initiativ och en större mångfald av evenemang. Likaså begränsar man behovet av att alltid bygga nytt. Effektivt utnyttjande blir därför mer ändamålsanpassat för ett levande Uppsala och det är betydligt billigare för skattebetalarna.

Moderaterna vill:

- Främja ett effektivt utnyttjande av Uppsalas arenor som evenemangsarenor vid sidan av idrotten.
- Renovera och rusta upp Fyrishov som idrottsplats, eventarena och bad.
- Öppna för bredare finansiering av lokaler genom samverkan med näringsliv eller ökat klubbansvar.
- Sälj namnrättigheterna för Uppsalas arenor för ökad sponsring och delaktighet i Uppsalas evenemangsnäring.
- Skrota enprocentsmålet för konstnärlig utsmyckning vid nybygge.

Ett levande föreningsliv är en av de starkaste motorerna för gemenskap, engagemang och folkhälsa i Uppsala. Idrotten och föreningarna är mötesplatser där människor med olika bakgrund och ålder samlas, delar erfarenheter och bygger relationer. I ett samhälle som blir alltmer stillasittande får dessa miljöer en ännu viktigare roll – både som en plats för rörelse och som en trygg social gemenskap. Här ryms allt från breddidrott till paraidrott, inklusive verksamheter för personer med NPF, och alla bidrar de till ett rikare och mer inkluderande samhälle.

Att vårda och utveckla föreningslivet kräver en nära dialog och ett ömsesidigt förtroende mellan kommunen och föreningarna. Det handlar inte bara om ekonomiskt stöd, utan också om långsiktighet, stabila förutsättningar och gemensamt ansvarstagande. När kommunen och föreningarna arbetar tillsammans kan vi skapa miljöer där både människor och verksamheter växer – och där idrotten, kulturen och föreningslivet fortsätter vara en bärande del av Uppsalas identitet.

Som en del av detta behöver också friluftslivet utvecklas. Naturen är en av våra största tillgångar, och möjligheten till rörelse och återhämtning i det fria stärker både den fysiska och psykiska hälsan. Uppsala bör möjliggöra för att fler ska kunna ta del av naturen i sin vardag oavsett var i kommunen man bor. Skarholmen är ett gott exempel på hur natur, idrott och gemenskap kan mötas i praktiken som en plats där friluftsliv, segling, rekreation och föreningsliv kan utvecklas tillsammans.

Moderaterna vill:

- Motverka stillasittande genom att främja insatser för ökad rörelse i flera delar av samhället och kommunens verksamheter.
- Anlägg ytor på fler platser i kommunen som uppmuntrar till spontanidrott såsom konstgräsplaner och is.
- Utveckla Skarholmen som natur-och rekreationsområde i nära samarbete med idrottsföreningarna och deras behov.
- Stärk arbetet med att synliggöra paraidrotten, såväl som NPF inom idrotten utifrån behov och delaktighet.

Kulturen, idrotten och civilsamhället är ytterst deltagardrivna fenomen och förtjänar att behandlas därefter. Att därför endast koka ned kultur-och idrottslivet till en fråga om hur mycket pengar som går till det, leder i förlängningen till att värden som kvalité, trivsel och tillgänglighet går förlorade. Låt oss bidra till att skapa en stark och fristående kultur och idrott i Uppsala.

Ett ansvarstagande Uppsala: hållbar livsmiljö genom utveckling och innovation

Att vara rädd om sin omgivning och miljö är en borgerlig egenskap. Det är uttryck för ansvarskänsla och vilja att ta hand om det man värdesätter, exempelvis naturen, vår livsmiljö och det lokala sammanhanget. Att leva gott och främja dessa värden är inte ett motsatsförhållande – snarare förutsättningar för varandra. Ekonomisk utveckling, teknisk innovation och en god miljö och klimat måste gå hand i hand. På så sätt värnar vi både ekonomi, hälsa, säkerhet och miljö.

Frågan om att skydda miljön och klimatet är i någon mening existentiell och en fråga som engagerar många, inte minst uppsalaborna. Kanske därför har fler än 9 av 10 kommuner i Sverige antagit egna lokala miljö och klimatmål för att svara upp mot utmaningarna som ett förändrat klimat och miljö innebär – så även Uppsala. Det engagemanget är vi som politiker skyldiga att ta vara på, samtidigt som vi har ett ansvar att se en helhetsbild och genomföra en politik som värnar uppsalabornas intressen som både skattebetalare och invånare med egna behov. Därför måste utgångspunkten för politiken inom alla områden – i synnerhet klimatpolitiken – vara att den är ändamålsenlig.

Reformer och program som slår fel eller inte påverkar alls är ineffektiv och bär med sig alternativkostnader. En frihetlig och ansvarstagande klimatpolitik bygger på några grundläggande principer: den ska vara kostnadseffektiv, enkel att följa upp, respektera individens och företagets självbestämmande, vara teknikneutral och inte särreglera parallellt med nationella och europeiska initiativ.

Klimatutmaningarna är globala och känner inte av kommungränser. Att se frågan utifrån en Uppsala-ö blir därför kontraproduktivt och leder till en oansvarig politik. Med det sagt bör vi som kommun och uppsalabor inte avstå vårt ansvar, utan istället ta ansvar utifrån vad som är lämpligt för en kommun att göra. Detta kan främst beskrivas som att underlätta förverkligandet av EU:s och de svenska klimat- och miljömålen – inte anta nya avvikande mål.

Ett sådant mål är koldioxidbudgeten som gör ett försök till att stycka av Uppsalas andel av Sveriges åtaganden på klimatområdet för Uppsala att själva hantera, trots att en stor del av de geografiska utsläppen i Uppsala ligger utanför kommunens kontroll. En budget som påverkar politiken i syfte att nå det lokala målet har stora risker att påverka både uppsalabornas livspussel, näringslivet och välfärden negativt.

Moderaterna vill:

- Koldioxidbudgeten får gärna mäta utsläpp, men inte vara dimensionerande för kommunens verksamhet eller villkora uppsalabornas livspussel.
- Ersätt dagens spretiga lokala klimatmål med nytt fokus på precision, service, resultat och innovation.
- Utveckla Uppsala Klimatprotokoll.

De absolut största utsläppen orsakas av biltrafiken och är den främsta upphovsfaktorn till luftföroreningar. Uppsalaborna har redan idag privilegiet att kunna andas riktigt bra luft. Detta beror på en rad faktorer, inte minst tillgängligheten till kollektivtrafik, den utbredda cykelnormen och de många grönområden som gör Uppsala mer trivsamt och minskar föroreningar. Kommunen kan inte förbjuda bilen, men kan göra insatser som både underlättar bilsektorns omställning till miljövänliga drivmedel och underlättar möjligheten att ställa ifrån sig bilen i tillgängliga och strategiska lägen – samtidigt som cykelinfrastrukturen och kollektivtrafiken förbättras.

- Bygg ut laddinfrastrukturen i kommunens verksamheter och samarbeta strategiskt med näringsliv och fastighetsägare för att säkerställa goda laddmöjligheter i hela kommunen.
- Säkerställ parkeringssituationen i city med en genomtänkt stadsplanering och ett tydligt dirigeringsystem för lediga parkeringar, både i gaturummet och digitalt.
- Säkerställ framkomligheten för alla transportslag. Det gäller såväl cykel som bil.
- Öka kröntäckningen och tillgången till grönområden. Både i city och kommunens kransorter.

Huruvida dessa kan anses vara miljöåtgärder eller serviceåtgärder kan diskuteras, men den gemensamma nämnaren är en utvecklad infrastruktur, både vad gäller byggnation och energisystemet. En förutsättning för utveckling i rätt riktning är dock att det finns god prestanda och utrymme för Uppsala att växa hållbart in i framtiden. Förutom en smart samhällsplanering bör kommuner i allmänhet, och Uppsala i synnerhet ta ett ökat ansvar för den egna energiförsörjningen. Även om kommunen inte äger sitt lokala elnät kan den bidra till ett robust och framtidssäkert system genom nära samverkan med nätägaren och tydliga planeringsunderlag för kommande behov. Genom att samordna investeringar i infrastruktur, ställa krav i plan- och byggprocesser samt främja lokala energilösningar som solceller, batterilager och flexibilitet kan kommunen stärka elförsörjningen. Dessutom kan flaskhalsar lyftas till statliga myndigheter och regionala forum för att säkerställa långsiktiga satsningar.

- Säkerställ ett robust och framtidssäkert lokalt elnät genom bättre samverkan med nätägare, tydlig planering och samordnade investeringar.
- Inventera möjligheter och genomför energieffektivisering i alla kommunens fastigheter och verksamheter.

Förutom grönt samhällsbygge genom infrastruktur har kommunen stora ekonomiska muskler att påverka offentlig konsumtion genom upphandlingsinstrumentet och förmågan att locka grönt riskkapital. Här finns stora möjligheter att påverka och det är något som kommunen äger direkt rådighet över. Det kan därmed vara lockande att ställa tuffa hållbarhetskrav på kommunens inköp. Svenska klimatmål täcker redan idag stora delar av ekonomin. Särkrav i upphandling riskerar därför att bli onödigt dyrt till liten nytta. Riktlinjerna för upphandling bör därför ses över genom att åtminstone följa upp och tydligt redovisa miljö eller klimatnyttan som särkraven medför. Ett exempel på där detta är tvivelaktigt är eko-målet på kommunens måltider. Metoder och standarder för hållbar upphandling finns, men dess genomförande bör alltid ställas i kontrast till dess kostnad, nytta och service.

Moderaterna vill:

- Öka uppföljningen av kommunens gröna upphandling och etablera tydliga kriterier som uppmuntrar cirkulära lösningar, minskar klimatpåverkan, men säkerställer resultat och premierar service.
- Utvidga Uppsala kommuns arbete med gröna obligationer.
- Prioritera närproducerad och lokalt upphandlad mat i kommunens kök i stället för ett eko-mål.

I stället bör vi premiera lokal livsmedelsförsörjning, som inte bara stärker beredskapen utan också gynnar landsbygden, minskar transporter och håller pengarna närmare kommunen. Lokal matproduktion är också en förutsättning för att värna den biologiska mångfalden, särskilt i det öppna odlingslandskapet där ängs- och betesmarker spelar en central roll för artrikedomen. Kommunen bör aktivt stödja brukandet av dessa miljöer, inte minst genom samarbete med lokala lantbrukare och markägare. Likaså har kommunen ett ansvar att säkra vattenkvaliteten genom förebyggande planering och hållbar dagvattenhantering, och samtidigt underlätta för allmänheten att nå vattennära områden genom en rimlig anpassning av strandskyddet. På så sätt främjas både miljö, hälsa och tillgänglighet.

Moderaterna vill:

- Samarbeta med lokala lantbrukare och markägare för att bevara och utveckla biologiskt värdefulla betesmarker och slåtterängar.
- Ta fram en strategi för att öka den lokala livsmedelsberedskapen, med fokus på småskaliga producenter och regional distribution.
- Stärk tillsynen och det förebyggande arbetet för att minska utsläpp av miljögifter och näringsläckage till vattendrag och sjöar. Fyrisån ska gå att bada i.
- Anpassa tillämpningen av strandskyddet så att äganderätten stärks och bevarar allmänhetens tillgång till vattennära områden, samtidigt som skyddet av vattenkvalitet och naturvärden säkerställs.

Klimat- och miljöpolitiken i Uppsala måste förena ansvar med resultat. Naturen ska skyddas, livsmiljön förbättras och klimatmålen nås – på ett sätt som är kostnadseffektivt, tekniskt öppet och praktiskt genomförbart. Kommunens uppgift är inte att driva symbolpolitik med liten faktisk effekt, utan att leverera lösningar som fungerar i vardagen, stärker stadens konkurrenskraft och möjliggör hållbar tillväxt för både stad och landsbygd. Genom smart infrastruktur, robust energiförsörjning, lokal livsmedelsproduktion och gröna investeringar kan Uppsalaborna få ett Uppsala där miljö, tillväxt och livskvalitet går hand i hand – idag och för kommande generationer.

Lärdomsstaden Uppsala:

En trygg och kvalitativ skola för varje elev

Skolan är samhällets viktigaste byggsten. Den ska ge varje barn – oavsett bakgrund, behov eller bostadsort – de kunskaper och färdigheter som krävs för att lyckas i livet. Höga förväntningar, tydligt fokus på kunskap och en miljö där ordning, trygghet och studiero är självklarheter och är avgörande för att lärandet ska fungera.

När elever som behöver det mest får rätt stöd, när lärarkåren är stark och när skolans lokaler är utformade för att främja undervisning, läggs grunden för både individens och samhällets framtid. En skola av hög kvalitet är den bästa investering som kan göras – för ett starkare Uppsala och ett starkare Sverige.

Vi tror att en skola där kunskapen står i centrum är den viktigaste nyckeln för att lyckas. Målet med utbildningen är att alla elever ska få kunskaper för livet som garanterar möjligheten till jobb och vidareutbildning i framtiden. Det kräver ett allsidigt fokus från en trygg och tillgänglig förskola till en grundskola som håller en hög nivå och gymnasieprogram som rustar elever för livet efter studierna. Därför måste frågan om kvalitet ligga främst, och det börjar ytterst med de som både elever och föräldrar möter i sin kontakt med skolan – lärarna.

Duktiga lärare och pedagoger är den enskilt viktigaste faktorn för att kunskapsskolan ska fungera. Det är i mötet mellan läraren och eleven som verklig kunskapsutveckling sker – vilket ytterst börjar genom reformer som stärker både professionen och yrkets attraktivitet.

Vi har länge drivit på för att läraryrket ska få högre status. Det innebär bättre möjligheter till karriärutveckling, högre lön för skickliga lärare, samtidigt som den administrativa bördan behöver minska. På så sätt kan mer tid ägnas åt undervisning. Moderaterna har bland annat varit pådrivande för karriärtjänster som förstelärare och lektorstjänster – något som gett fler möjligheten att utvecklas inom yrket utan att behöva lämna klassrummet.

Moderaterna vill:

- Elevresultaten ska öka. Uppsala ska vara en av de bästa skolkommunerna i Sverige.
- Skapa en kultur som prioriterar ett tydligt kunskapsfokus i grundskolan och gymnasiet och en ökat fokus i förskolan på språkutveckling och nyfikenhet att lära sig.
- Inför tydliga strukturer för karriärutveckling för skickliga lärare och pedagoger som kan locka den bästa kompetensen till Uppsala.
- Krav på begriplig svenska för pedagoger i förskolan och på fritids.
- Minska den administrativa bördan för lärare. Låt lärare vara lärare.

Lärarnas roll har med tiden blivit alltmer belastad av uppgifter som egentligen inte hör till kärnuppgiftet – att undervisa och förmedla kunskap. I dag förväntas lärare inte bara vara pedagoger, utan även agera som föräldrakontakter, rastvakter, trygghetsvårdar, socialarbetare, administratörer och ibland, till och med it-support. Lärare måste kunna ägna sig åt sitt kärnuppgift en i miljö där ordning och trygghet råder, med tydligt stöd och uppbackning från kommunen.

Den nuvarande utvecklingen riskerar att dränera skolan på både kvalitet och engagemang. Ordningsproblem är en av de största orsakerna, vilket skapar en otrygg och stökig lärmiljö för både elever och personal. Trygghet och studiero är grunden för all inläring, då ingen elev kan prestera sitt bästa i en miljö som är stökig, rörig eller otrygg. Skolan ska präglas av tydliga ordningsregler, närvaro av trygga vuxna och höga förväntningar på både beteende och prestation. Fler vuxna i verksamheten, bättre stöd till skolledare och ett regelverk som ger verktyg för att hantera störande beteenden gör att lärare kan ingripa utan tvekan, med både stöd och mandat.

Samtidigt spelar den fysiska lärandemiljön stor roll. Skolans lokaler ska vara utformade för att främja koncentration och lärande, inte skapa onödiga distraktioner. Öppna planlösningar, brist på grupperum och höga ljudnivåer är exempel på sådant som kan försvåra undervisningen – särskilt för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Skolor ska utformas för att främja lärande, inte följa arkitekturtrender. Klassrummen ska möta elevernas verkliga behov – med god akustik som gör det lätt att koncentrera sig, flexibel möblering som stödjer olika undervisningsformer, och möjlighet till avskildhet när det behövs. En sådan miljö ger lärarna bättre förutsättningar att undervisa och eleverna större chans att känna trygghet, fokus och engagemang i sitt lärande.

Moderaterna vill:

- Öka vuxennärvaron i skolan. Fler skolvårdar och elevassistenter och bättre tillgång till socialsekreterare.
- Inför ordningsomdömen vid betygsättning och utvecklingssamtal.
- Stärk insatserna för att motverka mobbing och hot i skolan.
- Bygg skollokaler med tydliga klassrum, bra akustik och avskildhet – inga öppna kontorslandskap.
- Gör en översyn av teknik och digitala verktyg i skolan. Teknik ska stötta lärande – inte distrahera.
- Arbeta för att alla skolelever erbjuds en näringsriktig och för skoleleverna attraktiv skollunch, till en rimlig kostnad.
- Förbättra skalskyddet på Uppsalas skolor för ökad trygghet. Minska stöket på skolgårdarna efter skoltid med fler kameror.
- Gör skolscheman icke-offentliga.
- Inför krav på belastningsregisterkontroll och referenstagning av personal som jobbar med barn och ungdomar.

Alla barn har rätt att nå sin fulla potential – även de som behöver mer stöd. Elever med särskilda behov och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) ska prioriteras, och stödet ska sättas in tidigt och vara en självklar del av skolans vardag – inte något man måste kämpa sig till. Samtidigt behöver både bredden och utbudet i skolan för elever med NPF bli större, så att fler får rätt förutsättningar att lyckas.

Svårigheter i skolan kan sträcka sig längre än NPF-problematik. Den psykiska ohälsan bland skolungdomar växer, särskilt bland unga kvinnor. Trycket som upplevs i samband med studierna i kombination med andra livsomständigheter kan göra att man går genom tillvaron med såväl den fysiska och psykiska hälsan som insats. Skolhälsovården ska vara en integrerad del av skolan – inte en funktion man knappt ser. Därför ska kommunen säkerställa att skolsköterskor, kuratorer och psykologer finns tillgängliga, och kan arbeta förebyggande för att fånga upp problem i tid.

Moderaterna vill:

- Säkerställ att kommunen uppfyller skollagens krav på att elever med särskilda behov får det stöd de har rätt till.
- Stärk screeningverksamheten och inför tidiga insatser i skolan för barn med misstänkt såväl som bekräftad NPF-problematik.
- Öka digitaliseringen av elevhälsan för ökad tillgänglighet.
- Förbättra samordningen mellan Barn-och ungdomspsykiatri och kommunens elevhälsa.
- Inför rutiner för handläggning för elever med misstänkt endometrios eller PCOS inom elevhälsan.
- Inför en större bredd av gymnasieprogram för elever med autismspektrumtillstånd (AST).

Rätt stöd är bredare än särskilda insatser och kan vara så enkelt som att ha tillgång till ett vettigt skolbibliotek. Ett bemannat skolbibliotek är mer än bara en bokhylla. Det är ett pedagogiskt verktyg som stärker läsförmågan, särskilt för elever med läs- och skrivsvårigheter. Läsnormen i samhället behöver i stärkas, så även i Uppsala. Genom god tillgång till böcker stärker vi möjligheten att läsa för alla, särskilt elever som inte kommer från läsvana hem. Därför ska alla skolor i kommunen ha tillgång till ett skolbibliotek med personal.

Svenska elever tillbringar förhållandevis få timmar i skolan jämfört med andra länder i OECD. Det innebär att elever, särskilt från socioekonomiskt svagare områden, riskerar att hamna efter i skolan. Som kommun äger man inte rådighet över skolans timplan, men kan genom exempelvis skolbiblioteken och annan verksamhet överbrygga gapet och underlätta för elever att upprätthålla kunskapsinhämtningen mellan lektioner. För att överbrygga detta bör kommunen tillhandahålla organiserad läxhjälp i samarbete med skolorna. Det kan bli både en möjlighet för elever att stärka sina kunskaper och för lärarstudenter att få värdefull erfarenhet. Elever som fortfarande behöver extra stöd ska kunna erbjudas lovskola av hög kvalitet, så att alla får möjlighet att nå sin fulla potential.

Moderaterna vill:

- Att alla elever ska ha tillgång till ett bemannat skolbibliotek.
- Stärka läsnormen i skolan.
- Införa högkvalitativ lovskola från årskurs 1 för elever som behöver det.
- Införa organiserad läxhjälp i Uppsalas skolor.

En rättvis skola handlar inte om att alla gör exakt likadant – utan om att varje elev får samma chans att lyckas, oavsett bakgrund, bostadsort eller vilken typ av skola de går i. För att det ska bli möjligt behöver kvalitet mätas på ett rättvist sätt och alla skolor ges lika förutsättningar att leverera goda resultat.

Extern rättning av nationella prov är ett viktigt steg. I dag rättas proven av den egna skolan, vilket riskerar att skapa skillnader i bedömningen. Med extern rättning får vi mer likvärdiga och jämförbara resultat mellan skolor. Det gynnar eleverna, ökar förtroendet för betygen och ger skolan ett bättre underlag för att sätta in stöd där det behövs.

Skolpengen bör följa varje elev fullt ut – oavsett om valet faller på en kommunal eller fristående skola. Valfriheten ska gälla alla, men det kräver samtidigt tydlig insyn och noggrann uppföljning för att säkerställa att kvaliteten är hög i varje verksamhet. I en kommun som Uppsala är landsbygden lika viktig som stadens centrum. Där det är möjligt bör byskolor och familjedaghem på landsbygden värnas, eftersom de kan vara avgörande för barnens trygghet, för föräldrars möjlighet att kombinera arbete och familjeliv, och för att behålla levande bygder.

Moderaterna vill:

- Införa extern rättning av nationella prov för rättvis betygsättning.
- Säkerställa lika villkor för friskolor och kommunala skolor – skolpengen ska följa eleven fullt ut.
- Öka insynen och kvalitetsuppföljningen av alla skolor, oavsett huvudman.
- Säkra stöd till byskolor där de är hållbara och efterfrågade.
- Säkra barnomsorg och värna familjedaghem på landsbygden som ett alternativ för barnomsorg.

Skolan är samhällets viktigaste byggsten. Den ska ge varje barn – oavsett bakgrund, behov eller bostadsort – de kunskaper och färdigheter som krävs för att lyckas i livet. Höga förväntningar, tydligt fokus på kunskap och en miljö där ordning, trygghet och studiero är självklarheter och är avgörande för att lärandet ska fungera.

När elever som behöver det mest får rätt stöd, när lärarkåren är stark och när skolans lokaler är utformade för att främja undervisning, läggs grunden för både individens och samhällets framtid. En skola av hög kvalitet är den bästa investering som kan göras – för ett starkare Uppsala och ett starkare Sverige.

En värdig omsorg och ett sammanhållet Uppsala

Trygghet är en grundläggande förutsättning för att människor ska kunna leva fria och självständiga liv. Det gäller i mötet med varandra, vår livsmiljö och med den offentliga verksamheten. Uppsala ska vara en trygg plats att bo, växa upp, leva och åldras i. Självägarskapet är grundläggande för en värdig tillvaro. Kommunens främsta ansvar är att skapa förutsättningar för att detta ska bli verklighet för alla Uppsalabor. Utan trygghet är ingen människa fri.

Otrygghetssituationen som råder i Uppsala är oacceptabel och har många skepnader. Alltifrån våld och organiserad brottslighet, unga som dras in i kriminella miljöer, att inte kunna röra sig som man vill i vardagen eller att inte känna sig trygg i sitt eget hem är tecken på denna ofrihet. Som samhälle har vi ett gemensamt ansvar att göra vad vi kan för att stävja utvecklingen och bli tryggare, friare och mer sammanhållna.

Utanförskapet är ett resultat av ett samhälle som varit frånvarande, både vad gäller stöd och förebyggande insatser, men också vad gäller kravställande och tydliga markeringar. Detta gäller såväl integrationspolitiken som samhället i stort. Kommunen kan inte ensamt bryta utvecklingen men har ansvar för att hantera många av de problem som utanförskapet för med sig. En bristfällig integration är en central orsak. När människor inte ges möjlighet att komma till sin rätt och bli delaktiga i samhället genom arbete, utbildning och sociala sammanhang skapas en grogrund för kriminalitet och otrygghet.

Integrationspolitiken måste bygga på krav, ansvar och möjligheter. Moderaterna tror på ett evidensbaserat förebyggande arbete där kommunens insatser ska ge effekt. Detta arbete måste växlas upp och ersätta dagens, i vissa fall, slentrianmässigt felriktade men välmenande insatser mot utanförskap och brottsförebyggande arbete. I kombination med tydliga krav och tuffare insatser där det behövs kan utvecklingen brytas.

Moderaterna vill:

- Trappa upp kommunens brottsförebyggande arbete med tydligt fokus på evidens och effekt.
- Stärk socialtjänstens arbete i skolan för att jobba mer mot föräldrar och familjer.
- Stärk organisationskulturen för kommunmedarbetare för att stävja tysthetskultur.
- Satsa mer på språkpraktik inom SFI och inför SFI-krav för föräldralediga.
- Ställ krav i ersättningssystem och knyt dem till rätten att uppehålla sig i Sverige.
- Inför obligatorisk samhällsorientering för nyanlända.

Förutom insatser för människor påverkas vår trygghet starkt av vår närmiljö. Ett samhälle som vi tar hand om och visar respekt för ingjuter en känsla av trygghet och stolthet hos alla som bor där. När gator och torg är rena, fria från klotter och nedskräpning, skapas en miljö där brottslighet och otrygghet har svårare att få fäste.

Ett välskött offentligt rum signalerar att någon bryr sig och att området är under kontroll, vilket är avgörande för trygghetskänslan. Därför är det viktigt att kommunen samarbetar med fastighetsägare, näringsliv och invånare för att snabbt åtgärda skadegörelse, förbättra belysningen och upprätthålla ordning. Trygghetskameror kan dessutom bidra till att förebygga brott och öka tryggheten på särskilt utsatta platser.

Genom att skapa trivsamma och välskötta miljöer kan vi också stärka det sociala samspelet mellan människor och minska risken för isolering och utanförskap. Trygghet är inte bara frånvaro av brott, utan också närvaro av social sammanhållning, gemensamt ansvarstagande och trivsel i vår närmiljö.

Moderaterna vill:

- Upprätta en trygghetscentral för att samordna kommunens trygghetsarbete och som uppsalabor kan kontakta.
- Öka tryggheten på gator och torg genom inrättandet av särskilda trygghetsstråk som är bevakade och skapar öppna och aktiva miljöer.
- Samarbeta med fastighetsägare och näringsliv för ett mer delaktigt och effektivt trygghetsarbete.
- Tillämpa nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning. Inför en 24-timmarsgaranti för klottersanering.
- Fler ordningsvakter och ökad närvaro av vuxna i det offentliga rummet.
- Sätt upp fler trygghetskameror för öka tryggheten på offentliga platser.
- Ställ krav på trygghetsperspektiv vid stadsbyggnad.

En förvaltning att lita på

Ett öppet och välfungerande samhälle förutsätter att medborgare kan lita på sina offentliga institutioner. I Uppsala kommun ska det råda nolltolerans mot infiltration från kriminella nätverk, korruption och alla former av myndighetsmissbruk. Moderaterna vill stärka den interna kontrollen, förbättra uppföljningen av upphandlingar och säkerställa tydliga visserblåsarfunktioner så att oegentligheter snabbt kan upptäckas och åtgärdas. Kommunens verksamheter ska präglas av transparens tydligt tjänstemannaansvar och ett aktivt arbete mot välfärdsbrott.

Genom stärkta rutiner, bättre samverkan med rättsvårdande myndigheter och en god förvaltningskultur kan man skydda skattebetalarnas pengar och stärka förtroendet för den offentliga maktutövningen.

Välfärd av hög kvalitet och god service

Alla människor har rätt till självbestämmande och värdig omsorg, oavsett livssituation och behov. Det är en fråga om respekt för individen och om att varje människa ska kunna leva sitt liv på sina egna villkor, även när man är i behov av stöd. För detta är valfriheten inom välfärden en självklar grundprincip. Den innebär inte bara att människor får bestämma mer själva - den ger också förutsättningar för högre kvalitet och innovation. När fler aktörer kan vara med och bidra, ökar chansen att hitta lösningar som är flexibla, personliga och anpassade efter olika behov. Men valfriheten är bara meningsfull om den går att använda i praktiken. Om det är svårt att jämföra utförare eller om informationen är krånglig, blir valfriheten något som bara fungerar för den som redan är insatt och resursstark. Här har kommunen ett ansvar att göra systemen begripliga och transparenta.

Kvalitet i omsorgen handlar om mycket mer än formella avtal och budgetposter. Den sitter i mötet mellan människor, i tryggheten att veta vem som kommer hem till en och i förtroendet för att hjälpen fungerar när den behövs. Att ständigt möta nya ansikten skapar otrygghet, särskilt för äldre och personer med funktionsnedsättning. Därför är det avgörande att minska antalet olika personer som möter samma brukare och att prioritera kontinuitet i bemanningen. Som brukare ska man också ha större makt att påverka vem som möter en i det egna hemmet.

Moderaterna vill:

- Återinföra Lagen om valfrihet i välfärden (LOV) i kommunens omsorgs- och äldreverksamhet.
- Göra valfriheten begriplig och tillgänglig genom att förenkla valförfarandet och att erbjuda enkla sätt att jämföra utförare med varandra.
- Minska antalet olika personer som möter samma brukare för att skapa trygghet och kontinuitet.
- Göra det möjligt för brukare att välja kön på utförare i hemtjänsten.
- Utöka timmarna för brukare med rätt till ledsagning för att stärka egenmakten och delaktigheten i samhället.

Att stärka kvaliteten inom omsorgen innebär också att man som brukare ska känna sig trygg med den service man har rätt till, och får en rättvis bedömning utefter personens behov och inte bedöms efter prejudikat. En stark omsorg bygger på tillit genom ett öppet och värdigt bemötande. Goda språkkunskaper och förtroende för utföraren är inte bara en detaljfråga, utan grunden för en trygg kommunikation och en respektfull omsorg.

Detta gäller även färdtjänsten, som för många äldre och personer med funktionsnedsättningar är en förutsättning för att kunna leva ett självständigt liv. Tryggheten i färdtjänsten måste vara absolut – både under resan och i kontakten med föraren. Därför bör det vara möjligt att använda kameraövervakning i fordonen, både som en trygghet för resenären och som ett verktyg för att hantera eventuella incidenter.

Samma krav på trygghet och tillit måste genomsyra all omsorgsverksamhet. Personalen har ofta en nyckelroll i människors vardag, med tillgång till hem, hälsa och privata angelägenheter. Därför behöver strikta och systematiska bakgrundskontroller införas som standard i hela omsorgen – från hemtjänst och LSS-boenden till färdtjänst. Ingen brukare ska behöva oroa sig för vem som möter dem vid dörren eller följer dem till en vårdresa. En trygg omsorg börjar med att vi fullt ut kan lita på dem som utför den.

För att omsorgen verkligen ska hålla hög kvalitet krävs också en arbetsmiljö präglad av öppenhet och ansvarstagande i högre led. Den tystnadskultur som tyvärr präglat delar av kommunens förvaltningar är skadlig – både för personalen och för brukarna. När allvarliga brister av olika skäl inte kommer fram, riskerar problemen att växa i det tysta och förtroendet för verksamheten att undergrävas.

Tystnadskulturen är därför inte bara en intern arbetsmiljöfråga, utan en kvalitetsfråga för hela omsorgen. Genom att skapa forum för dialog, uppföljning och lärande kan kommunen både förebygga problem och driva utvecklingen framåt.

Moderaterna vill:

- Införa strikta språkrav i svenska för utförare inom LSS, äldreomsorg och hemtjänst.
- Öka tryggheten inom färdtjänsten genom att utrusta samtliga bilar med kamera för passagerarens trygghet.
- Ställa höga krav på service, bemötande och kunskap om funktionsnedsättningar hos de som möter brukare i sin yrkesutövning.
- Införa stränga bakgrundskontroller och referenstagning vid anställning av personal som ska jobba i omsorgsverksamhet.
- Stärka efterkontrollen och uppföljningen av omsorgsverksamheten och bryt tystnadskulturen inom kommunens förvaltningar om missförhållanden.

Trygghet i omsorgen handlar inte bara om det som sker innanför väggarna på ett boende eller i hemmet – den omfattar hela miljön runt brukaren. För att människor med funktionsnedsättningar och äldre ska kunna leva självständiga och trygga liv, måste Uppsala bli bättre på att integrera funktionshinderperspektivet i stadsplaneringen. Trottoarer, gångvägar, övergångsställen och offentliga miljöer behöver vara tillgängliga, trygga och väl underhållna. Den fysiska miljön påverkar i högsta grad livskvaliteten och bör därför ses som en naturlig del av omsorgens helhet. Det kan även innebära en miljö man känner sig trygg i. För äldre som vill bo kvar i sin hembygd krävs äldreboenden, trygghetsboenden eller hemtjänst med hög tillgänglighet även utanför stadskärnan. Den geografiska jämlikheten är en självklar del av den värdighet vi vill ge våra äldre – och den måste finnas med i varje steg vi tar för att utveckla och förbättra omsorgen.

Det gäller också sådant som maten. En måltid är mer än bara näring – den kan vara en social och trivsamt stund som ger gemenskap, glädje och trygghet. När både den fysiska miljön och de vardagliga upplevelserna fungerar väl, skapas förutsättningar för en omsorg som verkligen stärker människors livskvalitet.

Äldreomsorgen är en av kommunens mest grundläggande uppgifter och är nära sammanlänkad med dessa frågor. När man har arbetat och bidragit till samhället under ett helt liv ska man kunna förvänta sig en trygg och värdig omsorg, oavsett var i kommunen man bor. Omsorg handlar inte bara om vård i snäv bemärkelse, utan också om att ge möjlighet till ett aktivt, socialt och meningsfullt liv. Därför behöver vi också motverka ensamhet, som är en av de största riskerna för ohälsa bland äldre. Här kan kommunen, föreningslivet och näringslivet tillsammans skapa fler mötesplatser, aktiviteter och sociala insatser som bryter isolering.

Moderaterna vill:

- Integrera funktionshinderperspektiv i all stadsplanering.
- Öka tillgången till äldre- och trygghetsboenden i hela kommunen. Det ska vara möjligt att åldras i sin hembygd.
- Säkerställ god och näringsriktig mat i Uppsalas omsorgsverksamheter.
- Inför en handlingsplan mot ensamhet bland äldre.

En trygg socialpolitik och en väg tillbaka

En trygg socialpolitik handlar om att människor som hamnar i svåra situationer snabbt ska få stöd – men också om att detta stöd leder vidare mot självförsörjning och delaktighet. Kommunen ska vara en fast trygghet i botten, men inte en slutstation. Målet är alltid att människor ska bli självständiga och få tillbaka makten över sitt eget liv och situation.

Det betyder att vi behöver se problemen tidigt. Hemlöshet, missbruk, psykisk ohälsa och långtidsarbetslöshet uppstår ofta inte över en natt, utan är resultatet av långvariga svårigheter som ingen fångat upp. Här krävs tätare samarbete mellan socialtjänst, vård, skola och civilsamhälle – och tydlig uppföljning av varje insats.

Utsatthet börjar allt för ofta i ung ålder där utanförskap kan agera som grogrund för ytterligare problem senare i livet. För att tidigt fånga upp barn och unga som riskerar att hamna snett behöver kommunen stärka det sociala, uppsökande arbetet. Skolan är ofta den första plats där signaler om oro syns – därför bör fältassistenter och sociala team finnas närvarande i skolmiljön, särskilt på de skolor där problem med frånvaro, normbrytande beteende eller social oro är som störst. Genom att bygga relationer, vara synliga och agera snabbt kan kommunen bryta negativa spiraler innan de leder vidare till utanförskap, missbruk eller kriminalitet. Det är ett arbete som kräver både närvaro och uthållighet, men som på sikt ger stora vinster för individen, för familjen och för hela samhället.

Moderaterna vill:

- Stärka kommunens uppsökande fältarbete bland barn och unga och det uppsökande arbetet mot föräldrar och familjer.
- Erbjuder föräldrakunskapsstöd till fler.
- Använda familjehem och behandlingsfamiljer som förstahandsalternativ vid samhällsplacering av barn.
- Införa fältassistenter i och kring skolmiljö, med särskilt fokus på skolor med social oro eller hög frånvaro.

För människor som redan befinner sig i akut hemlöshet är "Bostad först" en viktig insats som behöver vidareutvecklas – men med moderata förtecken: en bostad ska alltid kombineras med tydligt stöd och tydliga krav. Det innebär att den som får hjälp också förväntas delta i behandling vid missbruk, ta emot stöd vid psykisk ohälsa och aktivt söka arbete eller utbildning. Sociala kontrakt och tillfälliga boenden ska följas upp noggrant, så att de verkligen leder vidare till ett eget permanent boende och inte blir en permanent mellanlösning.

Utsatthet kopplat till hemmet är bredare än hemlöshet. Det kan exempelvis handla om att inte ha möjlighet att bo kvar i sitt eget hem på grund av våld i nära relation eller andra omständigheter som äventyrar hemfriden. Kvinnor och barn som tvingas lämna hemmet på grund av våld i nära relation måste snabbt kunna erbjudas lämpliga åtgärder för att komma ur en destruktiv tillvaro.

Genom att kombinera medmänsklighet med tydliga krav kan vi både förebygga hemlöshet och hjälpa fler att ta steget till ett självständigt liv. Det är så vi bygger ett Uppsala där färre hamnar på gatan och fler får möjlighet att stå på egna ben.

Moderaterna vill:

- Utöka kommunens arbete med Bostad först.
- Se över situationen på kommunens härbärgen för att fler ska komma bort från att leva gatan.
- Minska det långsiktiga beroendet av tillfälliga boenden och sociala kontrakt.
- Utöka de öppna insatserna inom missbruksvården och socialtjänsten för att fler ska få hjälp i tid.
- Stärk samverkan mellan missbruksvården, socialtjänsten och psykiatri för att ingen med samsjuklighet och i hemlöshet ska falla mellan stolarna.
- Säkerställ att kvinnor och barn får snabbt stöd i att komma ifrån våldsutövande partners, exempelvis genom att säkerställa att den våldsutsatta får behålla bostadskontraktet.
- Utöka kontrollen av verksamheten på HVB för att komma åt oseriösa aktörer.

Ett tryggt och sammanhållet Uppsala byggs inte av en enskild reform eller ett enskilt beslut – utan av en helhet där omsorg, socialt ansvar och trygghet går hand i hand. Det handlar om att förebygga problem innan de växer sig stora, att finnas där när människor behöver stöd som mest och att alltid erbjuda en väg vidare mot självständighet och delaktighet. Genom att förena höga krav med starkt stöd, värdig omsorg med valfrihet och tryggare miljöer med social sammanhållning, kan vi skapa ett Uppsala där fler människor får möjlighet att leva fria, trygga och meningsfulla liv – hela vägen från barndomen till ålderdomen.

Reformbank

1. Stadsutvecklingen ska främja trädgårdsstadsprincipen. Byggsandet i södra Uppsala ska riktas mot trygga trädgårdsstäder och egna hem. Så även i flera delar av Uppsala.
2. Bebyggelse ska prioritera trivsel och tillgänglighet framför täthet.
3. Grönområden ska aldrig vara mer än en kort cykeltur bort.
4. Utred och bygg en fullständig ringled runt stan.
5. Utveckla cykelnätet för bättre framkomlighet där det passar.
6. Gör det enkelt att parkera i centrum såväl som i utkanten. Garantera fler centrumnära infartsparkeringar och en välfungerande anvisning till parkeringar i centrum.
7. Inför ett ordentligt park and ride-system för stadens norra, södra, östra och västra infarter.
8. Inför differentierad boendeparkeringstaxa och behåll möjligheten att betala dygnsvis.
9. Ersätt planerna på spårväg med prioriterade busskorridorer med egna körfält och signalprioritet.
10. Möjliggör för kapacitetsstark kollektivtrafik i flera riktningar som bättre binder ihop stadens noder.
11. Säkerställ "hela resan"-perspektivet med transportlösningar som avhjälper varandra.
12. Öppna upp Islandsbron för biltrafik för ökad framkomlighet.
13. Gör ett omtag i innerstadsstrategin för en mer levande stadskärna.
14. Fortsätt vidga gångstråket längs fyrisån så att tillgången till årummet blir tryggare, trevligare och tillgängligare.
15. Se över möjligheterna till fler citynära badplatser.
16. Ta ett gediget omtag kring Uppsalas torg. Renovera torgen som mötesplatser med mer grönska och plats för uteserveringar och scener.
17. Värna ett ökat byggande i klassisk arkitektur.
18. Stoppa genomfartstrafik på Dragarbrunnsgatan och gör Kungsgatan mer tillgänglig.
19. Utveckla kransorterna genom attraktiv bebyggelse med fokus på trygghet, trivsel och god service.
20. Planera för fler byggklara tomter i Uppsala
21. Håll vägnätet i gott skick och stärk kommunens arbete med halkbekämpning.
22. För en aktiv markpolitik som prioriterar långsiktig nytta och hållbar tillväxt.
23. Värna värdefull åkermark - bygg inte på mark som behövs för livsmedelsproduktion och biologisk mångfald.
24. Stärk företagsklimatet generellt, i både staden och på landsbygden. Uppsala ska vara topp 50 i Sverige.
25. Minska regelbördan för företag, stora som små.
26. Uppsala kommun ska ha en väg in för företag. Inför företagslotsar som kan ge skräddarsydd service och navigering i kommunala tillståndsprocesser.
27. Säkerställ snabb och rättssäker handläggning genom ökad digitalisering. Inför servicegarantier för handläggning.
28. Se över möjligheten för enskilda handläggare att avslå, förelägga eller förbjuda på delegation.
29. Jobba aktivt och systematiskt med att förbättra kommunorganisationens attityd till företagande.

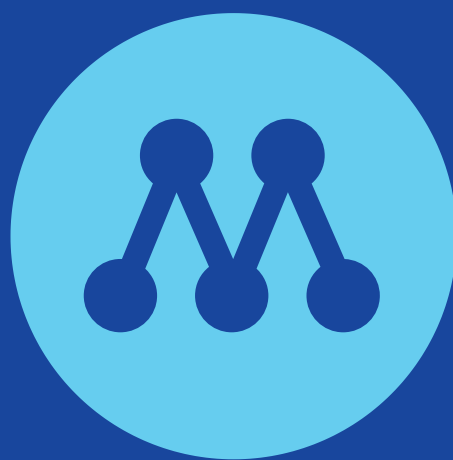
30. Stärk tryggheten för företag genom att inkludera näringslivet i det brottsförebyggande arbetet och genom direkta brottsavvärjande insatser.
31. Sänk kommunalskatten.
32. Utveckla Uppsalas samarbeten med universitetet och näringsliv genom innovationshubbar, pilotprojekt och smarta testbäddar.
33. Stärk den lokala arbetsmarknaden för att behålla kompetens i Uppsala.
34. Inför kvalitetsincitament inom vuxenutbildning och SFI och gör den yrkesinriktad.
35. Kartlägg näringslivets framtida kompetensbehov med tyngdpunkt på yrkesutbildningar och dimensionera yrkes- och vuxenutbildningen för att möta behoven.
36. Stärk arbetet med ung företagsamhet och möjliggör för alla gymnasieelever att driva UF-företag.
37. Inför krav på godkända betyg, CV och personligt brev för kommunala sommarjobb.
38. Återinför utmanarrätten och undersök i första hand privata alternativ för kommunal service.
39. Inför aktivitetskrav för försörjningsstöd, med heltid som norm.
40. Involvera det lokala näringslivet i aktivitetskravet.
41. Stärk arbetet mot välfärdsbrottslighet genom hembesök och ett systematiskt arbete mot felaktiga utbetalningar.
42. Se över syftet och verksamhetsområdena i de kommunala bolagen för att undvika dubbelkommando och osund konkurrens.
43. Slopas all kommunal verksamhet som konkurrerar med näringslivet och inför nolltolerans mot olaga stöd till enskilda.
44. Förstärk branschdialoger i samband med upphandling.
45. Dela upp upphandlingar i mindre bitar så även små och mellanstora företag kan delta.
46. Minska Uppsalabornas gemensamma låneskuld hos kommunen totalt och per invånare.
47. Renodla de kommunala kärnuppgifterna inom kulturen med fokus på kultur för barn och unga och värnande av vårt kulturarv.
48. Säkerställ god tillgång till bibliotek i hela kommunen, samt en trygg biblioteksmiljö.
49. Kulturen ska i största möjliga mån vara fri från kommunal styrning. Förtydliga gränserna för det offentliga.
50. Öka tillgängligheten till Sveriges kulturkanon så att fler kan ta del av verk, berättelser och traditioner från vårt gemensamma kulturarv.
51. Öka självfinansieringsgraden inom den kommunalt subventionerade kulturen.
52. Inför möjligheter till extern finansiering såsom crowdfunding och ökad samverkan med näringsliv.
53. Kommunalt stöd till kultur- och idrott ska i huvudsak prioriteras mot barn och ungdomar.
54. Flytta konstmuseet från Uppsala slott till ett tillgängligt centrumläge.
55. Kommunen ska verka i enlighet med de nationella demokratireglerna för bidragsgivning till civilsamhället.
56. Stoppa bidrag till föreningar som bidrar till att skapa ökad segregation eller sprider extrema budskap.
57. Utvärdera verksamhetsbidragens effekt och hjälp civilsamhället att stärka sin externa finansiering.

58. Förstärk demokrati- och värdegrundskraven för att erhålla kommunalt verksamhetsstöd och inför kontrollmekanismer som säkerställer att de efterlevs.
59. Ta lärdom av landsbygden för att stimulera ideellt och entusiastiskt deltagande i civilsamhället.
60. Främja ett effektivt utnyttjande av Uppsalas arenor som evenemangsarenor vid sidan av idrotten.
61. Renovera och rusta upp Fyrishov som idrottsplats, eventarena och bad.
62. Öppna för bredare finansiering av lokaler genom samverkan med näringsliv eller ökat klubbansvar.
63. Sälj namnrättigheterna för Uppsalas arenor för ökad sponsring och delaktighet i Uppsalas evenemangsnäring.
64. Skrota enprocentsmålet för konstnärlig utsmyckning vid nybygge.
65. Motverka stillasittande genom att främja insatser för ökad rörelse i flera delar av samhället och kommunens verksamhet.
66. Anlägg ytor på fler platser i kommunen som uppmuntrar till spontanidrott såsom konstgräsplaner och is.
67. Utveckla Skarholmen som natur- och rekreationsområde i nära samarbete med idrottsföreningarna och deras behov.
68. Stärk arbetet med att synliggöra paraidrotten, såväl som NPF inom idrotten utifrån behov och delaktighet.
69. Koldioxidbudgeten får gärna mäta utsläpp, men inte vara dimensionerad för kommunens verksamhet eller villkora Uppsalabornas livspussel.
70. Ersätt dagens spretiga lokala klimatmål med nytt fokus på precision, service, resultat och innovation.
71. Utveckla Uppsala klimatprotokoll.
72. Bygg ut laddinfrastrukturen i kommunens verksamheter och samarbeta strategiskt med näringsliv och fastighetsägare för att säkerställa goda laddmöjligheter i hela kommunen.
73. Säkerställ parkeringssituationen i city med en genomtänkt stadsplanering och ett tydligt dirigeringsystem för lediga parkeringar, både i gaturummet och digitalt.
74. Säkerställ framkomligheten för alla transportslag. Det gäller såväl cykel som bil.
75. Öka krontäckningen och tillgången till grönområden. Både i city och kommunens kransorter.
76. Säkerställ ett robust och framtidssäkert lokalt elnät genom bättre samverkan med nätägare, tydlig planering och samordnade investeringar.
77. Inventera möjligheter och genomför energieffektivisering i alla kommunens fastigheter och verksamheter.
78. Öka uppföljningen av kommunens gröna upphandling och etablera tydliga kriterier som uppmuntrar cirkulära lösningar, minskar klimatpåverkan, men säkerställer resultat och premierar service.
79. Utvidga Uppsala kommuns arbete med gröna obligationer.
80. Prioritera närproducerad och lokalt upphandlad mat i kommunens kök istället för ett ekomål.
81. Samarbeta med lokala lantbrukare och markägare för att bevara och utveckla biologiskt värdefulla betesmarker och slåtterängar.

82. Ta fram en strategi för att öka den lokala livsmedelsberedskapen, med fokus på småskaliga producenter och regional distribution.
83. Stärk tillsynen och det förebyggande arbetet för att minska utsläpp av miljögifter och näringsläckage till vattendrag och sjöar. Fyrisån ska gå att bada i.
84. Anpassa tillämpningen av strandskyddet så att äganderätten stärks och bevarar allmänhetens tillgång till vattennära områden, samtidigt som skyddet av vattenkvalitet och naturvärden säkerställs.
85. Elevresultaten ska öka. Uppsala ska vara en av de bästa skolkommunerna i Sverige.
86. Skapa en kultur som prioriterar ett tydligt kunskapsfokus i grundskolan och gymnasiet och ett ökat fokus i förskolan på språkutveckling och nyfikenhet att lära sig.
87. Inför tydliga strukturer för karriärsutveckling för skickliga lärare och pedagoger som kan locka den bästa kompetensen till Uppsala.
88. Krav på begriplig svenska för pedagoger i förskolan och på fritids.
89. Minska den administrativa bördan för lärare. Låt lärare vara lärare.
90. Öka vuxennärvaron i skolan. Fler skolvärddar och elevassistenter och bättre tillgång till socialsekreterare.
91. Inför ordningsomdömen vid betygsättning och utvecklingssamtal.
92. Stärk insatserna för att motverka mobbning och hot i skolan.
93. Bygg skollokaler med tydliga klassrum. bra akustik och avskildhet - inga öppna kontorslandskap.
94. Gör en översyn av teknik och digitala verktyg i skolan. Teknik ska stötta lärande - inte distrahera.
95. Förbättra skalskyddet på Uppsalas skolor för ökad trygghet. Minska stöket på skolgårdarna efter skoltid med fler kameror.
96. Gör skolscheman icke-offentliga.
97. Inför krav på belastningsregisterkontroll och referenstagning av personal som jobbar med barn och ungdomar.
98. Säkerställ att kommunen uppfyller skollagens krav på att elever med särskilda behov får det stöd de har rätt till.
99. Stärk screeningverksamheten och inför tidiga insatser i skolan för barn med misstänkt såväl som bekräftad NPF-problematik.
100. Öka digitaliseringen av elevhälsan för ökad tillgänglighet.
101. Förbättra samordningen mellan barn- och ungdomspsykiatri och kommunens elevhälsa.
102. Inför rutiner för handläggning för elever med misstänkt endometrios eller PCOS inom elevhälsan.
103. Inför en större bredd av gymnasieprogram för elever med autismspektrumtillstånd (AST).
104. Alla elever ska ha tillgång till ett bemannat skolbibliotek.
105. Stärk läsnormen i skolan.
106. Inför högkvalitativ lovskola från årskurs 1 för elever som behöver det.
107. Inför organiserad läxhjälp i Uppsalas skolor.
108. Inför extern rättning av nationella prov för rättvis betygsättning.
109. Säkerställ lika villkor för friskolor och kommunala skolor - skolpengen ska följa eleven fullt ut.

110. Öka insynen och kvalitetsuppföljningen av alla skolor, oavsett huvudman.
111. Säkra stöd till byskolor där de är hållbara och efterfrågade.
112. Säkra barnomsorg och värna familjedaghem på landsbygden som ett alternativ för barnomsorg.
113. Trappa upp kommunens brottsförebyggande arbete med tydligt fokus på evidens och effekt.
114. Stärk socialtjänstens arbete i skolan för att jobba mer mot föräldrar och familjer.
115. Stärk organisationskulturen för kommunmedarbetare för att stävja tysthetskultur.
116. Satsa mer på språkpraktik inom SFI och inför SFI-krav för föräldrarlediga.
117. Ställ krav i ersättningssystem och knyt dem till rätten att uppehålla sig i Sverige.
118. Inför obligatorisk samhällsorientering för nyanlända.
119. Upprätta en trygghetscentral för att samordna kommunens trygghetsarbete och som Uppsalabor kan kontakta.
120. Öka tryggheten på gator och torg genom inrättandet av särskilda trygghetsstråk som är bevakade och skapar öppna och aktiva miljöer.
121. Samarbeta med fastighetsägare och näringsliv för ett mer delaktigt och effektivt trygghetsarbete.
122. Tillämpa nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning. Inför en 24-timmarsgaranti för klottersanering.
123. Fler ordningsvakter och ökad närvaro av vuxna i det offentliga rummet.
124. Sätt upp fler trygghetskameror för att öka tryggheten på offentliga platser.
125. Ställ krav på trygghetsperspektiv vid stadsbyggnad.
126. Återinför lagen om valfrihet i välfärden (LOV) i kommunens omsorgs- och äldreverksamhet.
127. Gör valfriheten begriplig och tillgänglig genom att förenkla valförfarandet och att erbjuda enkla sätt att jämföra utförare med varandra.
128. Minska antalet olika personer som möter samma brukare för att skapa trygghet och kontinuitet.
129. Gör det möjligt för brukare att välja kön på utförare i hemtjänsten.
130. Utöka timmarna för brukare med rätt till ledsagning för att stärka egenmakten och delaktigheten i samhället.
131. Inför strikta språkkrav i svenska för utförare inom LSS, äldreomsorg och hemtjänst.
132. Öka tryggheten inom färdtjänsten genom att utrusta samtliga bilar med kamera för passagerarens trygghet.
133. Ställ högre krav på service, bemötande och kunskap om behov vid olika funktionsnedsättningar hos brukare.
134. Inför stränga bakgrundskontroller och referenstagning vid anställning av personal som ska jobba i omsorgsverksamhet.
135. Stärk efterkontrollen och uppföljningen av omsorgsverksamheten och bryt tystnadskulturen inom kommunens förvaltningar om missförhållanden.
136. Integrera funktionshinderperspektivet i all stadsplanering.
137. Öka tillgången till äldre- och trygghetsboenden i hela kommunen. Det ska vara möjligt att åldras i sin hembygd.
138. Säkerställ god och näringsriktig mat i Uppsalas äldreverksamheter.

139. Inför en handlingsplan mot ensamhet bland äldre.
140. Stärk kommunens uppsökande fältarbete bland barn och unga och det uppsökande arbetet mot föräldrar och familjer.
141. Erbjud föräldrakunskapsstöd till fler.
142. Använd familjehem och behandlingsfamiljer som förstahandsalternativ vid samhällsplacering av barn.
143. Inför fältassistenter i och kring skolmiljö, med särskilt fokus på skolor med social oro eller hög frånvaro.
144. Utöka kommunens arbete med Bostad först.
145. Se över situationen på kommunens härbärgen för att fler ska komma bort från att leva på gatan.
146. Minska det långsiktiga beroendet av tillfälliga boenden och sociala kontrakt.
147. Utöka de öppna insatserna inom missbruksvården och socialtjänsten för att fler ska få hjälp i tid.
148. Stärk samverkan mellan missbruksvården, socialtjänsten och psykiatri för att ingen med samsjuklighet och i hemlöshet ska falla mellan stolarna.
149. Säkerställ att kvinnor och barn får snabbt stöd i att komma ifrån våldsutövande partners, exempelvis genom att säkerställa att den våldsutsatta får behålla bostadskontraktet.
150. Utöka kontrollen av verksamheten på HVB för att komma åt oseriösa aktörer.

För ett
rättvisare
Uppsala